

ЗВІТ
про результати відвідування ізолятора тимчасового тримання
№ 1 Головного управління Національної поліції в Сумській області
для виконання функцій національного превентивного механізму

10.05.2023

м. Суми

Загальна частина

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1 та 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», згідно з дорученням-вимогою від 01.05.2023 р. № 3680.2/23/53, групою НППМ у складі:

Бурки Олександра Володимировича, головного спеціаліста відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НППМ);

Єжкун Марини Вікторівни, представника громадської організації «Україна без тортур»,

03 травня 2023 р. у період часу з **09:30 год.** до **13:10 год.** здійснено планове відвідування Ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Сумській області (далі – Ізолятор, ІТТ, установа, Ізолятор тимчасового тримання).

Підпорядкування:

Міністерство внутрішніх справ України, міністр – Клименко Ігор Володимирович.

Національна поліція України, т.в.о. голови – Вигівський Іван Михайлович.

Головне управління Національної поліції в Сумській області, т.в.о. начальника – Токар Петро Танасійович.

Ізолятор тимчасового тримання розміщений у будівелі Сумського районного управління поліції ГУНП в Сумській області у напівпідвальному приміщенні, за адресою: вул. Магістратська, 21, м. Суми (фото 1, 2).

На вході до приміщення ІТТ наявна інформація про найменування установи (фото 3).

Керівництво ІТТ: начальник ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Сумській області, Борко Ігор Петрович (на посаді з березня 2017 року).

Штатна чисельність персоналу ІТТ складається із 16 посад, які укомплектовані на 100 %.

Планове наповнення Ізолятора 24 особи.

Протягом 2023 року в ІТТ утримувалось 243 особи.

Станом на 03.05.2023 в Ізоляторі перебувало 6 осіб (4 особи – затримані у порядку ст. 208 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК)

за підозрою у вчиненні кримінальних правопорушень, 2 особи – відбувають покарання у вигляді адміністративного арешту). На момент відвідування НПМ 1 особа (затримана у порядку ст. 208 КПК України) вибула з ІТТ для проведення слідчих дій за його межами.

У одного із утримуваних осіб (Сипленко В.М., затриманий у порядку ст. 208 КПК України) наявні тілесні ушкодження, обставини заподіяння яких (отримав 02.05.2023 під час бійки з потерпілим у кримінальному провадженні) зафіксовано у Акті про виявлення тілесних ушкоджень від 03.05.2023 (далі – Акт), копію Акту направлено до Округної прокуратури міста Суми листом за вих. № 458/117/74/01-2023 від 03.05.2023.

Викладені у Акті обставини знайшли підтвердження під час конфіденційного спілкування із затриманою особою.

Попереднє відвідування НПМ здійснювалося 25.08.2021.

За результатами попереднього відвідування надано рекомендації щодо усунення виявлених недоліків, а саме:

приведення приміщень ІТТ та умов тримання в установі у відповідність відповідно до національних та міжнародних стандартів;

облаштування пандусом вхід до будівлі Сумського РУП та подальше його розміщення до напівпідвального приміщенні ІТТ № 1 відповідно до вимог Державних будівельних норм для забезпечення у разі потреби доступу осіб з інвалідністю.

Під час відвідування Ізолятора встановлено, що керівництвом ГУНП та керівництвом Ізолятора вживалися організаційні заходи щодо виконання рекомендацій за результатами попереднього відвідування НПМ, про що надавалася інформація до Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Однак, рекомендації в частині підвищення інклюзивності будівлі та внутрішніх приміщень ІТТ до цього часу залишаються невирішеними.

З боку керівництва Ізолятора та супроводжуваних осіб групі НПМ надавалося необхідне сприяння, забезпечено доступ до службової документації та усіх службових приміщень ІТТ, створено умови для конфіденційного спілкування з утримуваними особами.

В ІТТ обладнано 12 двомісних камер (фото 5, 6), розрахованих на одночасне утримання 24 осіб та допоміжні приміщення, зокрема: кімнати для проведення слідчих дій, побачень, підігріву їжі, душева та прогулянковий двір.

Під час відвідування встановлено, що 2 з 12 камер Ізолятора на даний час тимчасово виведені з експлуатації у зв'язку з проведенням ремонтних робіт, що підтверджується їх оглядом та аналізом документації ІТТ.

У всіх камерах ІТТ наявне як природне, так і штучне освітлення, рівень яскравості якого було оптимізовано на підставі рекомендацій наданих за результатами попереднього відвідування НПМ, і на сьогодні у всіх камерах забезпечено комфортний світловий режим.

Медична допомога утримуваним особам, у разі необхідності, надається

бригадами екстреної медичної допомоги.

Усі співробітники ІТТ пройшли навчання з надання домедичної допомоги, що підтверджується відповідними документами, один співробітник Ізолятора має медичну освіту.

В Ізоляторі наявні 12 аптечок для надання домедичної допомоги, наповнення яких має актуальні терміни придатності (фото 4).

Харчування утримуваних осіб здійснюється на підставі договору укладеного з ТОВ «Фабрика смаку», у вигляді модульного харчування, готові страви у реторт-пакетах розігріваються та подаються утримуваним особам. Декларації виробників про відповідність харчування вимогам показників, що контролюються ДСТУ, ГОСТ або ТУ на готову продукцію, у наявності.

При вибірковій перевірці складських залишків наборів харчування із простроченими термінами придатності не виявлено.

Доступ утримуваних до питної води забезпечено у кожній камері через систему централізованого водопостачання. Відповідність питної води нормативним документам (забір зразка робився у кімнаті роздачі їжі) підтверджується Результатом санітарно-мікробіологічного дослідження № 12 від 19.01.2023.

Профілактична (заклучна) дезінфекція поверхонь приміщень, камерне знезараження речей, дератизація, дезінсекція у приміщення ІТТ здійснюється Відділенням дезінфектології Державної установи «Сумський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'я України.

Моніторинговою групою проведено конфіденційне опитування 5-ти утримуваних осіб, від яких скарг на умови утримання, можливість доступу до правової допомоги, задоволення інших базових потреб та повідомлень можливі порушення їх прав і свобод не надійшло. Деякі з утримуваних осіб висловлювали незадоволеність смаковими характеристиками харчування у Ізоляторі.

Під час візиту з'ясовано, що керівництвом та працівниками закладу вживаються заходи щодо забезпечення належних умов тримання затриманих і взятих під варту осіб. У більшості камер проведено ремонтні роботи та замінено санітарні вузли.

Водночас, у ході відвідування Ізолятора групою НПМ виявлено такі порушення прав та свобод людини.

1. Порушення права на гідні умови тримання (стаття 5 Загальної декларації прав людини, частина 1 стаття 28 Конституції України).

В порушення вимог пункту 8.3. Правил внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання органів внутрішніх справ України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 02.12.2008 № 638 (далі – Правила внутрішнього розпорядку) у камерах не обладнані ніші або настінні шафи для зберігання продуктів харчування й особистих речей (фото 5, 6).

Санвузли у деяких камерах Ізолятора (№№ 2, 4, 11) потребують заміни підлогових унітазів (фото 12).

Гаряче водопостачання у камерах № № 4, 6, 7, 8, 9 та 11 відсутнє (фото 10).

2. Порушення права на контакти із зовнішнім світом (пункт 37 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями).

Кімната для побачень всупереч вимогам пункту 4.3.5. Правил внутрішнього розпорядку не є спеціально обладнаним приміщенням, не має перегородок або іншим чином функціонально розділених зон і за своїм внутрішнім облаштуванням подібна до кімнат для проведення слідчих дій (фото 13, 14). Викладене може свідчити про те, що такі побачення в умовах ІТТ не надаються, що призводить до порушення права утримуваних осіб на підтримання контактів із зовнішнім світом. У випадку надання утримуваним особам побачень в умовах єдиного простору виникає загроза порушення права на безпечні умови і як наслідок – права на життя як тих осіб, що утримуються в ІТТ, так і відвідувачів.

3. Порушення прав осіб з інвалідністю (передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767-VI від 16.12.2009).

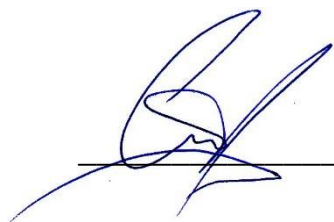
У зв'язку з розташуванням установи в напівпідвальному приміщенні особи з числа маломобільних груп населення, без сторонньої допомоги не можуть потрапити до ІТТ, бо ні будівля Сумського районного управління поліції ГУНП в Сумській області, у якому розміщений ІТТ, ні сам Ізолятор не обладнані пандусом відповідно до вимог пункту 5.2.1 Державних будівельних норм ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд (фото 1).

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Співзвіт учасниці групи національного превентивного механізму, яка здійснювала відвідування Ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Сумській області.

2. Фотознімки, отримані за результатами відвідування Ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Сумській області.

**Керівник групи НПМ
Бурка О.В.,
Головний спеціаліст відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

10.05.2023

Додатки до звіту

Фото 1.

Фото 2.

Фото 3.

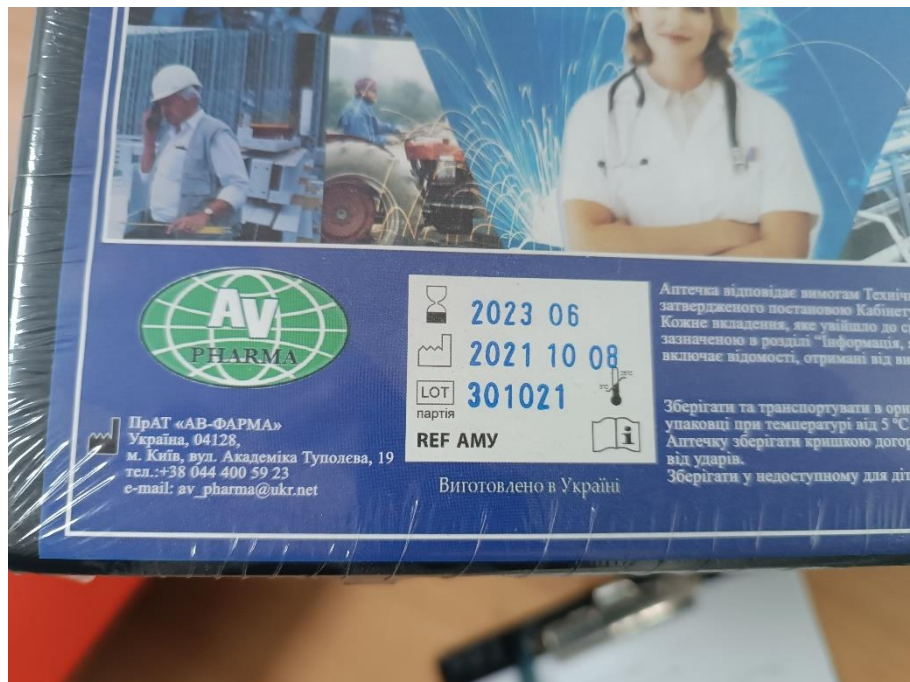

Фото 4.

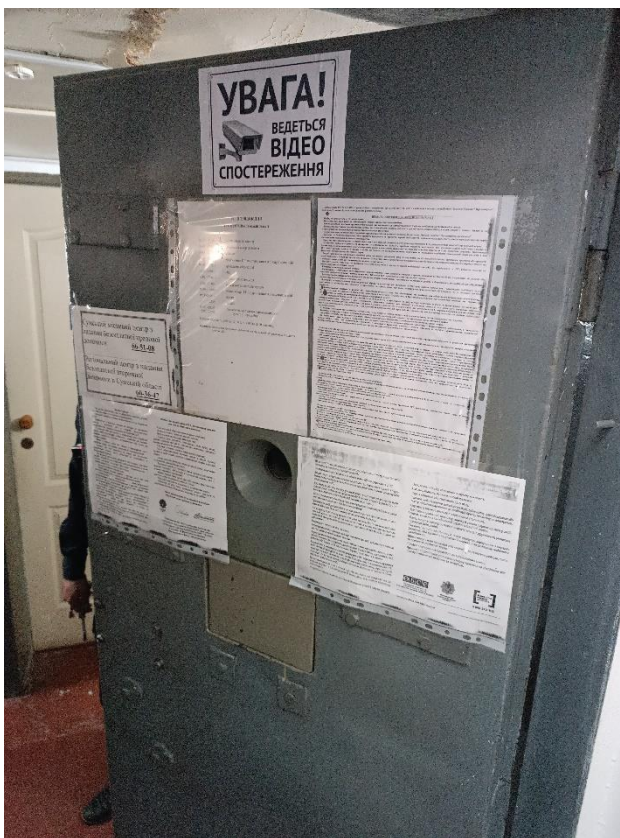
Фото 5.

Фото 6.

Фото 7.

Фото 8.

Фото 9.

Фото 10.

Фото 11.

Фото 12.

Фото 13.

Фото 14.

Співзвіт

учасника групи НПМ Єжкун Марини Вікторівни, представника громадської організації «Україна без тортур», про результати відвідування 03.05.2023 Ізолятора тимчасового тримання № 1 Головного управління Національної поліції в Сумській області розташованого за адресою: вул. Магістратська, 21, м. Суми, для виконання функцій національного превентивного механізму.

З Кодексом професійності та доброчесності національного превентивного механізму (Кодексом НПМ) до початку відвідування НПМ ознайомлений.

Мною у ході відвідування у складі групи НПМ зазначеного місця несвободи виявлено такі порушення прав та свобод людини.

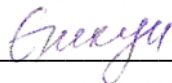
1. Порушення прав осіб з інвалідністю:

у зв'язку з розташуванням установи в напівпідвальному приміщенні особи з числа маломобільних груп населення, без сторонньої допомоги не можуть потрапити до ІТТ, бо ні будівля Управління поліції, у якому розміщений ІТТ, ні сам Ізолятор не обладнані пандусом відповідно до вимог Державних будівельних норм.

2. Порушення права на гідні умови тримання:

у камерах № № 4, 6, 7, 8, 9 та 11 відсутнє гаряче водопостачання.

Єжкун М.В.,
Представник
ГО «Україна без тортур»

_____

08.05.2023